

Levanger 12.2.26,

Høringsinnspill fra Norges Politilederslag i Parat – forslag til endringer i politiloven § 17 d.

Norges Politilederslag (NPL) i Parat organiserer ledere på alle nivå og virksomhetsnivåer i politiet og i PST. Vi takker for muligheten til å gi innspill i denne høringen, som er viktig i lys av den sikkerhetspolitiske situasjonen Norge står i. Vi har følgende innspill:

Innledningsvis er NPL enige i vurderingen som fremkommer i punkt 6.1 "Utgangspunkt for vurderingen".

Vi er også enige i at omfanget av hjemler for tvangsmiddelbruk i forebyggende saker skal vurderes ut fra kriterier som *"særlig vil avhenge av om trusselbildet utfordrer samfunnssikkerheten på en måte som gjør bruk av tvangsmidler nødvendige, og om adgangen til å bruke tvangsmidler etter gjeldende rett er utilstrekkelig"*.

Trusselbildet i Norge har endret seg mye på grunn av den sikkerhetspolitiske situasjonen både globalt og nasjonalt, og det er derfor en økende erkjennelse av at det må tas nye vurderinger om hvorvidt PSTs virksomhet krever ytterligere virkemidler i det forebyggende sporet for å imøtegå disse utfordringene. PSTs virksomhet skal i stor grad skal være forebyggende. Målet med det er å sørge for at trusler mot samfunnssikkerheten oppdages tidligst mulig, helst lenge før grensen for det straffbare er nådd. Det er derfor viktig å sikre at PSTs arbeidsvilkår og tilgjengelige metoder er tilstrekkelige for å nå denne målsettingen.

Det fremheves også i høringsdokumentet hvordan den teknologiske utviklingen vesentlig har endret hvordan mange av de straffbare handlingene PST har ansvar for å forebygge, avverge og etterforske planlegges. Planleggingen skjer i stor grad digitalt i lukkede kommunikasjonsfora og ved bruk av krypterte tjenester. Dette gjør behovet for skjulte tvangsmidler større enn tidligere, fordi opplysninger ikke kan innhentes eksempelvis ved søk i åpne kilder eller gjennom spaning. I forebyggende saker er det også ofte tidskritisk å få avklart trusselen, noe som også underbygger behovet for at PST kan bruke skjulte tvangsmidler også på de straffbare forholdene som er omhandlet i høringen.

Vi mener videre at det ved bruk av skjulte tvangsmidler foreligger tilstrekkelige kontrollmekanismer for å unngå urettmessig bruk av slike tvangsmidler.

Punkt 6.2 Skjulte tvangsmidler for å forebygge sabotasje

NPL er enige i departementets vurderinger at det vil være forholdsmessig å åpne for bruk av skjulte tvangsmidler for å forebygge nærmere bestemte straffbare handlinger som begås med hensikt å utføre sabotasje.

Punkt 6.3 Skjulte tvangsmidler for å forebygge brudd på eksportkontrollregelverket

Vi er enige i departementets sin vurdering om at det vil være forholdsmessig å åpne for bruk av skjulte tvangsmidler for å forebygge handlinger som rammes av eksportkontrollloven § 5.

Det vil ofte innledningsvis i en forebyggende sak være svært vanskelig å kunne vurdere om forholdet rammes av første eller andre ledd i eksportkontrollloven § 5 og det bør derfor åpnes for bruk av tvangsmidler for forebyggende saker på begge forhold.

Punkt 6.4 Utvidelse av adgangen til å ransake og ved dataavlesning gjøre innbrudd i noens private hjem.

NPL mener at det bør gis hjemmel for inngrep i private hjem for å forebygge etterretningsvirksomhet der det er grunn til å undersøke om noen rammes av straffeloven §§ 121, 122 og 124.

Det bes i høringsbrevet om særskilt syn på om straffeloven § 121 skal omfattes av hjemmelen. Vår begrunnelse for at også § 121 skal omfattes er at det ofte er tidskritisk å få avklart trusselen, og at det på et tidlig tidspunkt i en forebyggende sak, der det er "grunn til å undersøke", ofte vil være svært vanskelig å vurdere om forholdet rammes av § 121 eller §§ 122/124.

Dersom § 121 ikke blir omfattet er det risiko for at PST mister muligheten i den tidskritiske fasen til å bruke den utvidete adgangen i forebyggende sak dersom et forhold senere viser seg å gjelde §§ 122/124.

Punkt 6.5 Hastekompetanse – ulovlig etterretningsvirksomhet og sabotasje

NPL støtter vurderingene til departementet om at Politilovens § 17 d utvides til å gi sjefen eller assisterende sjef PST hastekompetanse også i saker om ulovlig etterretningsvirksomhet og sabotasje.

Punkt 6.6 Delegasjonsadgang eller hastekompetanse i politilovens 17 d fjerde ledd

NPL mener det bør inntas en delegasjonsadgang i politiloven § 17 d fjerde ledd om at sjef, eller assisterende sjef PST kan delegere kompetansen videre til den den man bemyndiger eller saksansvarlig jurist, og vi tiltrer forslaget til fjerde ledd slik det er skrevet i høringen. Adgangen bør gjelde både beslutning om teknisk sporing etter straffeprosessloven § 202 b og opptak av samtale etter § 216

Punkt 8 Forslag til lovendring

Vi tiltrer med dette forslaget til endring i politiloven 17 d.

Stiftet 1893

«Ansvarlig, åpen og fremtidsrettet»

Norges Politilederlag i Parat

www.politilederen.no